

## Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 ft — kr.  
Fél évre . . . 3 ft — hr.  
Negyed évre . . 1 ft 50 kr.

## Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kurczaparti-utca 31. szám,  
hova a lap szellemi részét  
illető közlemények, előfize-  
tési pénzek is küldendők.

# SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

## Hirdetések árát

valamint nyilt-tari közlemé-  
nyeket kiadó-hivatalunk mé-  
ret szerint olesón számít.

Egyes példányok kaphatók:  
nyomdánkban, Stark N. és  
Untermyller E. könyvk-ben  
számunkért 5 krért.  
Kéziratok vissza tartatnak.

Megjelenik hetenként háromszor:  
vasárnap, szerdán és pénteken  
a kora reggeli órákban.

Szerkesztésért felelős:  
SIMA FERENCZ.

Lapunk megrendelhető:  
a kiadó-hivatalban és lapkirohódnók útján,  
kik az előfizetési pénzeket is felvehetik.

## Fegyverszünet.

Harcok után vagyunk hát? Csöndes lesz ismét minden? Kimerült az ellenzék? Vagy beadta derekát akkor, mikor a birkozásban felülkerekedett?

Nem, egyik eset sem történt meg. Harczok előtt állunk, nagyobbak előtt ma, mint valaha s a beállott pillanatnyi csönd viharának hirnöke. Az ellenzék ereje teljében csak leeresztette súlyos kardját, de markolatát ki nem bocsátotta kezéből. És a gyanúsítás, hogy haszonért adta fel elveit pár nap előtt valaki, ma az egész pártot széteszolvá, parányokra omlik, — megsemmisül.

De ennél a fegyverszünetnél időhöz és alkalomhoz jutunk mérlegelni az eseményeket.

### Ki a győztes?

Azt akarta-e Bánffy, hogy Magyarország és Ausztria között a kiegyezési törvény értelmében 10 évenként megújítandó gazdasági közösség az elmúlt évben véglegesen megköttessek? Saját szavai szerint: igen. Sikerült-e?

— Nem.

De ennek híján arra is törekedett, hogy 1897-ben legalább tíz esztendőre megújítás-sék Magyarországnak Ausztriától való gazdasági függése. Sikerült-e?

— Nem.

És végre — jobbnak hiányában — leg-alább arra törekedett, hogy bár csak egy esztendőcskére (mely alatt élvezhesse a hatalmat) egy rövid kis esztendőre provizorikusan tartsa meg a mostani állapotot. Sikerült-e?

— Nem.

Nohát, annak a Bánffynak, a kit a parlamentnek hat hetedrészre vakon támogat, ki rangban legelső ott, hol a törvényeket alkotják és legközelebb van ahhoz, ki a törvényt szentesíti: ennek az urnak, hétszeres többség urának galád szándékai megbuktak a maroknyi ellenzék harczi kedvén, buzgalmán, bátorságán és erején.

És mikor ez az ellenzék, mely a szabadságnak, az önállóságnak, a parlamenti becsületnek, a lángoló hazafiságnak szabályát oly hatalmasan forgatá az óriási többség ellen, mikor ez az ellenzék megszakitja a harczot most, a tizenkét órában: — mit gondoljunk akkor? . . .

Megmagyarázzák ezt is az országgyűlési küzdők.

Elmondják azt is, hogy, mint győztes ellenfél, elért nagy eredményeiknek tetőpontján, lélegzetet adnak a még meg nem bukott kormánynak, hogy ez utolsó lélegzettel kimutassa tüdejének nyomoruságos voltát föld felé is, hogy majd csak pár hónap múlva,

de akkor föltétlenül bukják. És ebben van igazság is, okosság is.

Azt is mondják, hogy ők, egyhetedrészre a parlamentnek, csak olyan végtelen tisztességtelen módokon tudtak volna hosszabb ellenállást kifejtteni az óriási többség ellen, a milyenek csupán a bécsi parlamentbe illenek. Ebben is van igazuk, mert a mennyire igaz, hogy „a mi szabad Jupiternek, az nem szabad az ökörnek”, annyira igaz, hogy a mi illik az ökörhöz, az nem illik az emberhez. Tehát: a mi illik Bécshez, nem talál az a magyar országgyűléshez. És is igaz.

Az is igaz, hogy elért eredményeikkel kimutatták, hogy Bánffy a hataimon is győnge, ők meg igazságukban erősek s ha — kisebbségben lévén — a küzdelmet tovább folytatták volna, nem erő, de erőszakoskodást tanusítottak volna csak.

Igy írta ezt meg Sima Ferencz legelőször is irásért előbb rázadultak, később — erre tértek az ellenzék férfiai.

Tehát ezek igazak, helyesek, okosak, bölcsék és hazafiasak.

De mi a néphez beszélünk és nem könyvekből, nem illemszabályokból, nem taktikázásból.

Ugyan, nézzen már egyszer Magyarország népe a saját lelkébe! És mondja meg, hogy az alatt az óriási küzdelem alatt, melyet az ellenzék férfiai megvittak a parlamentben és nem a saját érdekükért, de a magyar népért, hogy ebben a küzdelemben miképpen gyámolította azokat, kiket felküldött a törvényhozók testületébe azért, hogy jogait, érdekeit védjék?

Szentés polgárságán kívül hol volt az a nép, mely hatalmas szavát fölemelve erőt adott volna nehéz küzdelmében annak, a kiből bizik?

Hiszen ebben a küzdelemben meg kellett volna mozdulni a földnek, mely kalaszát idegen népnek termi, a fának, melyet osztrák gyáros dolgoztat fel, a virágnak, melynek gyümölcsét idegen kéz szakítja le! — De meg kellett volna mozdulni az értelmes népnek, a mely tudja, hogy tenyere azért kérge-sebb, hogy az osztrák puhább legyen, hogy verejtséke azért bővebb, hogy az osztrák dushalkodhassék, hogy fia azért rongyosabb, mert amazának bársonyban kell járni!

No, hát mozduljon meg!

Nem kell kiegyenesíteni a kaszákat. Egy lélek nincs, a ki véres forradalomra biztatná a sziveket. A háboru viszonyait nem óhajtjuk, míg nem k e l l .

De az alkotmányos küzdelmekben minden magyartól megköveteli a saját lelkiismerete, hogy ki értele küzd, el ne hagyja azt.

Májusban kezdődik az új küzdelem. Szervezkedni kell reá, hogy erőt tudjunk adni azoknak, kik a szegény magyar nemzetnek igazán képviselői!

Ók a kard, mi vagyunk a kar. Hogyan hadakozzék a kard, ha a kar izmai nem feszülnek?

— Feszüljenek! . . .

Dr. A. E.

Budapest, január 5.

## Ugron visszavonulása.

Ugron Gábor ma egy levelet intézett Bartha Miklóshoz, a melyben tudatja vele, hogy a politikai élettől visszavonul. Ez az elhatározása Ugronnak nem új keletű. Az új választások óta Ugron már alig vett részt valami politikai mozgalomban és baratai előtt kifejezte, hogy a mai körülmények között ő nem érez kedvet a politikai küzdelmek folytatásához. A választási atrocitások, a pénz, a hatalom szertelenségei és a nép csekély ellenállási képessége, mind elvették Ugron kedvét a politikai tevékenységtől. Ha értjük és méltányoljuk is Ugron indokait, mégis ki kell fejeznünk azon véleményünket, hogy olyan tehetséggel és általában olyan isteni adományokkal, a minőkkel Ugron Gábor rendelkezik, nem lehet a közéletől tartósan visszavonulni. Ugy a nemzeti önállóság ügye, mint általában az ország érdeke parancsolja, hogy Ugron Gábor magát a közjó érdekében érvényesítse. A nemzet nincs oly bővében a nagytehetségeknek, hogy egy Ugron Gábort nélkülözni bírja. Vegre sem lesz mindig a közélet annyira sivár, mint most, egy o-toba voks nem fog annyit érni, hogy azért Ugron Gábort a pénznek és hatalomnak minden eszközével le kellene szorítani a parlamenti élet színteréről, a melyen Ugron három évtizeden keresztül működött.

Hisszük tehát, hogy Ugron elhatározása csak ideiglenes és nemsokára megjön az ő működésének ismét az ideje. Nemsoká pártja, de az egész ország örömmel várja annak mielőbbi elérkezését.

A Bartha Miklóshoz intézett levél így szól:

Kedves barátom!

Féléve már, hogy a politikai élet minden terén visszavonulni kezdtem, mivel túlnyomó részében romlott értelmiséggel és győnge néppel, a függetlenség alkotmányos harcát diadalra vinni nem lehet. Elhatározásommal nyugodtan lépek most a nyilvánosság elé, mert igazolnak az események és a pártnak, képviselővé választásod után, van módja a fennmaradásra, és visszalépésem után alkalma a feloszlásra.

Szíveskedjél visszavonulásomat a körnek bejelenteni és vonzalmukért mely hálámat tolmácsolni. Maradtam üdvözlettel

Budapest, 1898. jan. 5.

régi barátod:

Ugron Gábor.

Ugron az önálló vámterület-ről. A Pol. Ert. egyik tudósítója ma beszégetést folytatott Ugron Gáborral a mostani politikai helyzetéről. Ugron nézeteit a következőkben adja vissza az idézett könyvatos:

Arra a kérdésre, hogy mit szól Ugron az ország törvény nélküli állapotához, Ugron a következőket mondotta: Törvény nélküli állapot szerintem nincs ma Magyarországon, mert Ausztria megszánt

velünk vám- és kereskedelmi szövetségben álló állam lenni, nem is tudott vám- és kereskedelmi szerződést kötni, beleesett a vám- és kereskedelmi szerződés nélküli államok kategóriájába, a kikkel szemben ott van a minden irányban intézkedő 1882. XVI. és az 1887. XXV. t. cz. az általános és autonóm vámtarifáról, melyet más államokkal szemben ma is végrehajtanak. Uram, nem a törvény hiányzik, hanem az élő törvény végrehajtása az, ami hiányzik.

E törvények a közös vámterületre szólnak és nem Magyarországra?

— A vámterület kérdésében — folytatta Ugron — az ország szuverenitását fentartotta. Határainál miniszterei felelőssége mellett, saját közegei által, törvényei értelmében szedi a vámokat s a nevezett törvények Magyarország saját törvényei. A közös vámterület alapján, de Magyarország által külön is 1903-ig megkötött vám és kereskedelmi szerződésekről a kormányis, a szabadelvű-párt is elismerte, hogy az önálló vámterület esetében jogosult Magyarország saját határainál azokat végrehajtani. Eppen így kötelese az ország törvényét, mint saját vámterületre szólót, ha azok közös vámterület idejében hoztak is, okoskodás, vonakodás nélkül végrehajtani, mielőtt a közös vámterület állapota megszűnt jogilag és az önálló intézkedés joga bekövetkezett.

Vajjon hasznos lenne Magyarországra az autonóm tarifák alkalmazása?

— A mi érdekünk, — felelt Ugron, — hogy Ausztria egyenlő és viszonyos elbánásban részesítsen. Nos, ez megvan, mert Ausztriának törvénykönyvében szóról-szóra azon törvény van, mely szerződésenkivüli állapotba jutásunkkal január 1-én velünk szemben hatályba lépett. Kétséges, hogy az osztrák alkotmány 14. §. feljogosítja-e a császárt a létező törvények alkalmazását felüggeszteni. Az autonóm tarifák csekély vámot vet a nyerterményekre, magas védővámot szed az iparcikkektől, tehát megfelel a magyar érdekeknek.

## Országgyűlés.

Nagy meglepetést hozott a mai déli kormány-pártnak. A vám- és bankügy ideiglenes szabályozásáról szóló javaslat főúttal a függetlenségi- és 48-as párt ma berekesztette az általános vitát.

Még két szónok szállt az önálló vámterületért sikra. Boda Vilmos. kijelentette, hogy az ellenzék sem a klotúrral, sem más retorzióval való fenyegetés nem fogja elriasztani utjától. Azután Sturman György.

E két beszéd képezte az általános vita befejezését. Még csak Ivánka Oszkár beszélt nemzetipárti léte az ellenzék szónoka ellen.

Ez után a záróbeszédre került a sor. A kor-

mány-párt fölélegzett, a miniszterelnök örömmel dörzsölte kezét.

Pulszky rövid beszédet mondott. Szinte félénken került minden összetűzést és ezért csak pusztán arra szorított, hogy Kossuth javaslatának mellőzését, Enyediének pedig elfogadását ajánlja. Utána Kossuth Ferenc mondotta a záróbeszédét. Először is hangsúlyozta, hogy a vezetés alatt álló párt beosztottai a vita folytatását, dacára annak, hogy erejének még alig egyharmadát használta fel.

A jobboldal ezt a kijelentését gunyos derűtüllel kísérte, mely az ellenzékét jogosan felháborította.

Kossuth méltatlankodva meg is jegyezte:

— Csak a tudatlanok nevetnek az aritmetikán; a kik számolni tudnak, tudják, hogy 60 nak husz az egyharmada mert a mi 60 tagból álló pártunknak eddig csak 20 szónoka vett részt a vitában.

Olay Lajos is közbeszólt: Nyent kinevetni nem tisztesség!

Még a jobboldalon is helyeselt Kossuthnak, midőn kijelentette, hogy a párt mindvégig megmaradt a tárgyilagossághoz és biggadt tanácskozásnál, dacára annak, hogy a miniszterelnök turbulensnek nevezte el azt a pártot. Majd részletesen kifejtette, hogy a párt miért szünteti meg a további vitát.

Az elnök elrendelte a szavazást, melynél a javaslatot általánosságban és Enyedy Lukács határozati javaslatát nagy többség fogadta el, Kossuth és Barabás határozati javaslatait pedig elvetették.

Rövid szünet után a Ház megkezdte a javaslat részletés tárgyalását. Polónyi Géza szöveget az első szakaszhoz megállapította azt a tényt, hogy Szilágyi Dezso a miniszterelnök megbízásából tárgyalásokat folytatott az ellenzékkel a javaslat korábbi elfogadása érdekében, de ezeket a tárgyalásokat a miniszterelnök meghíúsította, csak azért, hogy magának Bécsben érdemeket szerezzen. Epp ezért felelősség azért, hogy a javaslat december 31-ig törvényerőre nem emelkedett senkit más, mint a miniszterelnököt nem érhet. Majd kimutatta az önálló vámterület szükségességét és hirdette, hogy a függetlenségi párt a jövőben is folytatja ezért a küzdelmet. Apponnyival és Horanszkyval polemizálva, kimutatta, hogy Bánffy az alkotmánytalan Ausztriával is kész lesz a szövetséget megkötöni, mit bizonyít az is, hogy az osztrák miniszterium már az egész évre tartja fenn a szövetséget rendeleti uton Magyarországgal.

Nagybátus beszédének végén rámutatott Polónyi arra a kétszínű játékra, melyet Bánffy a korona előtt folytat.

Ez szövegre bírta Bánffy-t is, ki azonfölül, hogy meggyőztesse az ellenzékre próbálta harítani a felelősséget a mostani törvény állásáig, azt a merész állítást is kockáztatta, hogy az ellenzék mindig a korona ellenére akar cselekedni.

— Hazudik, rágalmoz! — kiáltották balfelől, György Elek föl is ugrott rágton a helyéről hogy ezt a befektetést személyes kérdésre visszautasítsa, Szilágyi azonban le akarta csillapítani a főtáborodott ellenzékét és más formát keresett György felszólalásához, ki midőn végre szóhoz jutott, erélyes szav-

vakban utasította vissza a miniszterelnök szavaiban rejlté impudenciát.

— Mit mondhat ez az ember a koronának, mikor nem hallja őt az ország! — jegyezi meg Bartha Miklós.

— Szégyen gyalázat.

— Zsándár!

— Zudul fel a felháborodás a miniszterelnökre, ki érezte, hogy elszálla magát és ezért még egyszer felszólt. De percekig nem tudott szóhoz jutni.

— Mit beszélsz?

— Hoch! Eláll! Eláll! — kiáltották feléje. Az elnök hiába csengetett, a rend csak nem állt helyre. Nagy zajban aztán a miniszterelnök olyasfélért mondott, hogy ő csak védekezett Polónyi felszólalásával szemben és nem akart senkit se denuncziálni. Ezzel szégyenlejes szereplése e napra véget ért.

A tegnapi fordulatra bekövetkezett lanyha hangulatban folyik a részletes vita. Az 1. §. tárgyalása nem tudott bevégezni ma sem. Kossuth Ferencz-szólt elsőnek.

Fölhasználta az alkalmat, hogy tegnapi kijelentéseit rektifikálja, nehogy félreértés: hogy t. i. nem a közdelmet, csak az általános vitát szüntette meg a függetlenségi párt.

Utána Lukács László pénzügyminiszter mondott hosszú, szüntelen, szürke beszédet. Az ellene szórt szemrehányások ellen védekezett. A pénzügyi bizottságban azért szólt fel a vámközösség mellett, nehogy a közvéleményben az önálló vámterület eszméje tért foglaljon. Ezzel ő, úgy véli, kötelességet teljesített. Azután emondotta az osztrák kabinetekkel folytatott tárgyalásokat, a miből azt sűrítette ki, hogy a kormányt nem terheli mulasztás. A külön vámterület felállítására tett ígéreteit — egyszerűen letagadta.

Felvonult Eötvös Károly is közderűltégre. Nagy kirohanást intézett a kormány ellen, mikor tudta, hogy ez a kirohanás már semmi ártalmára sincs többé a kormányra. Eötvöst senki se vette komolyan, hisz neki van talán legtöbb része a függetlenségi párt akcióinak megkomplotásában. Altalános diskurzus indult meg beszéde alatt, a mi egy ízben magát a szónokot is zavarba hozta. Pichlor Győző helyeselt.

A szünet után Okolicsányi László beszélt, a ki ügyes, formás beszédével némi lelket öntött az elcsüggedt táborba.

Az ülés végén Bánffy Dezso báró miniszterelnök válaszolt Kossuth háromrendbeli interpellációjára, a miket a kiegészítés dolgaiban hozzá intézett: azt, hogy a tények válaszolnak.

— En nem a tényeket interpelláltam, hanem a miniszterelnököt! — válaszolt Kossuth.

Az elnök fölvette a kérdést, tudomásul veszi-e a Ház a választ.

— Mit vegyünk tudomásul? Azt, hogy nem válaszolt idejében? — kérdezte Bartha Miklós.

A többség (még maga a miniszterelnök is fölálott) persze, hogy tudomásul vette.

## A SZENTESI LAP TÁRCZÁJA.

### Akitől a „nagy paraszt“ félt.\*

Olyan ember is akadt. Nem talán a Lőrön-vár vasközli inkuizitora, Laucusik, se nem a kemény Szremác főkapitány, se senki a „szögedi torony“ alól, de maga a betyárok „minisztere“, Ráday gróf se az volt, a kitől Rózsa Sándor félt.

A bandához se tartozott. Fegyelmet tudott ott tartani mindig a „nagy paraszt“ kedves karikásával és szemöldökével. A kinek ez a kettő nem tudott parancsolni, az a vezér puskacsőve előtt bukott a sírba.

A felegházi határban az öreg juhász ha betérel, subáján elnyitókodva ma is kedvvel meséli a „vas ököl“ virtusairól. Ez a „vas ököl“ egy csapásra bezúzza a könyvitanya égett vályuból vert falait. Ez a „vas ököl“, ha trefáinai volt kedve az országot szeien egymásután szagaltá ki tövestől a 2-3 esztendőss fakat. Vagy ha a csárdában a verekedő legénység fölé emelkedett, összeszorulva (ha mindjárt szazan voltak innen is, tul is) olyan csend lett, mint a temetőben.

Ettől a „vas ököl“-től félt a „nagy paraszt.“

Ez az ököl pedig Rádi Imre felegházi gulyásé volt.

A haramia-vezér nyughatatlan volt mindig, mikor a nagyfejű felegházi parasztherkulesről hallott. Pedig ez nem állt az útjába, be se lépett a bandába. De tán épen ez bosszantotta Rózsa Sándort. Tudta föléje, hogy hajlandók a betyár-életre, ez költötte fel benne a felelmet. Vagy nem is a felelem volt az, hanem inkább feltékenység, melytől rosszak voltak a haramia-vezér álmái.

\*Műtárvány Rió-nak Betyárok című könyvéből.

Egyszer a csupasú képű Gárdos gyerekek (a banda legfiatalabb tagja, aki országot lesőnek volt jó) szörnyen fölingerelte a vezért. Nem tudta a fejtelenségje betyárúru, hogy Sándor bácsi nem szorult Rádi Imrét. Nagy csodálattal kezdte neki beszélni, hogy milyen erős ember Rádi.

— Tudja, Sándor bácsi akár egy három esztendőss fa gyökere, olyan pufók eres a karja; az országot kavicsát is összezuzza az öklével, ha akarja.

Sándor bácsi karikása után nyult s megkurbacsolta a Gárdos-gyereket, aki előtte így mert beszélni Rádi Imréről.

Aztán, ha végig vágatott a rónaságon s eszébe jutott Rádi Imréről gondolni, meg állt, megfordult a felegházi határ fele s öklével belefenyegetőzött a szeméjébe. Rádi Imrének szólt ez a fenyegetőzés.

A bandában csak néhányan tudták a vezér titkolt gyűlöletéről. Sokszor lépett vetettek a felegházi parasztherkules útjára, hogy úgy többed-maguk elkaphassák azt a vas-öklöt.

Rádi Imre mit sem tudott erről. Járt-kelt a határban gulyája mögött s ha eljött a sötét éjszaka, bebújt az erdőbe. Azt mondják, ott egy kis kunyhóban lakott egy 16 esztendőss halovány arcú leány. A parasztherkulesen csak ennek a gyöngye virág-szálnak volt hatalma.

Szörnyű haragra ébredt az 50 es év egy nyári napján Rózsa Sándor. (Azt monják dühébe az öklébe harapott)

Azt hallotta, besugárt neki, hogy a bandában elégedetlenek vannak, a kik az éjjel Rádi Imrét emlegettek. De hogy mi végből, nem tudni. A haramia vezér behuzódott Kátona Pál tanyájába, magához hívatta Veszelka Imrét, legmeghittebb czimboráját. (A ki már visszakerült Illaváról.)

— Imre! — kiált Rózsa Sándor — estére nyergelünk!

— Hova, Sándor?

— Látogatóba?

— Kibez?

— Rádi Imréhez.

A betyár nagyot néz erre, de nem szól. Ha Sándor azt mondja, nyergelünk, akkor kint lesz a pitarban sötét este a két paripa főlérszámolva; ha azt mondja, látogatóba mennek Rádi Imréhez, azt is el kell hinni, mert ő mondja.

Este bevágtattak a sötét éjszaka s harmadnap ott mulattak együtt a felegházhatári csárda ivojában: Rózsa Sándor, Veszelka Imre és Rádi Imre.

A felegházi parasztherkules örült a „magas“ vendégeknek, a kik egyenesen őt látogatták meg. Így üdvözölte legalább a haramia-vezér.

Bő, csipkés ingujját felgyűrte, úgy könyökölt neki az X lábú asztalnak Rádi Imre, Mintha dagadó izmaival, amint meg-megrándítja, ingerelni akarná Rózsa Sándort. Persze, a vendégség korán elköltöndött a szép kompánia elől. Csak a csárdás és a csárdásné voltak még jelen. (Mert a cigányok nem mentek emberszámba.)

Rózsa Sándort soha se látták olyan vad kedvében. A cimbalomra ráhajolt s úgy énekelt:

Koresmárosné, nekőm halat süssék kend,  
A mellé mőg csitronyos bort adjék kend,  
Szolgáloját istrázsára 'hija ke',  
Ha assandár jön, hiraással legyek ke'!

A gémnyaku üvegek szaporodtak az asztalon a kompánia szilajkodott már.

Egyszerre kiviti a mellé Veszelka Imre s elkiáltja magát:

— Száz iteze bort annak, aki kinyitja az öklöm!

## Helyi és vegyes hírek.

— **Honvédszóló.** Mégis csak dobogjon fel néha a szívünk ebben a szomorú, csupán anyagias-kért élő világban, ha azoknak a dicső hősöknek dolgairól emlékeznünk meg, kik 1848-ban Magyarország szabadságáért küzdöttek. Most már nem igen merünk kívánni vért és életet, nehány fillért kérünk csak azoknak zászlójára, kik a nagy időkben vért védtek meg a magyar trikolor dicsőségét. A 48-as honvédek az ez évben megtartandó 50 éves ünnepélyre zászlót akarnak beszerezni. Azok leijett, a melyeket a mi szabadságunkért golyók lyukgattak keresztül, csak adhatunk egyet a szegény rokkantaknak, kik dicső hősei voltak a szabadságnak. Az új lobogó czéjaira adományok gyűjtését ellavallatták Szentesen az I. és III. tizedben Dura György, a II. tizedben Kanfi János, a IV. tizedben Ganykó János. Szegváron és Mindszenten Bihari Antal.

— **Pólya Ferencz jubileuma.** Sokakat vitt a szeretet, a barátság, a tisztelet megünnepelelni a kultúra régi harcászának, Pólya Ferencznek 25 éves tanári működését. 5-én d. e. 10 órakor a főgimnázium nagytermében gyűltek össze az ünnepi: az egyházak, a városi tisztviselők, a református tanítók, a zsidó tanítók, a 48-as népkör és a kaszinó köldöttisége képviselve, vagy testületben. — Az ünnep lefolyása magasztos volt. A beszédek szépek. Lapunk nevében őszintén kívánunk a jubiláriumnak újabb huszonöt évet a magyar nemzeti kultúra szolgálatában. — Este a kaszinóban banquet volt, melyen sok pohárköszöntő hangzott el az ünnepelt tiszteletére.

— **B. u. é. k. A** január harmadiki országgyűlésen élénk derűtséget keltett Barabás Bélának következő mondanása. Apponyi gratuláló névjegyet küldött újból Bánffy-nak a szokásos felirattal: **b. u. é. k. A** nemes báró nem vette észre jövődombeli utódjának kijelentését. Ez a négy betű ugyanis Apponyitól Bánffynak küldve Barabás szerint ezt jelentené: Bánffy után én következem.

— **Tehevallomás.** A telexkönyvi terhek bevallása a városi adóügyi tanácsnoknál január 1—31-ig történik. Figyelemztetünk ennél fogva minden oly föld- és háztulajdonost, a kiknek adósságai a telexkönyvvel bekebelezva vannak, hogy ezen terheket bevallani el ne mulasztja. Tájékoztatásul megjegyezzük, hogy a bevalláshoz a bekebelezési végzés, esetleg a kölcsön felvétele alkalmával a takarékpénztártól nyert törlesztési könyvecské szükséges. A ki a bevallást el nem mulasztja, az a folyó évben elég tetemes állami pótdadó kirovástól fog szabadulni.

— **Javíthatatlan.** Sándor Bénéimán megint rossz fát tehetett a tűzre, legalább arra való a debreczeni kir. törvényszék megkeresése s, mely városunknak ezt a javíthatatlan rossz fát lopás büntetettéért kórozi.

— **Toloncozás.** Dobrai Mihályné a napokban toloncozás útján haza érkezett. A jövevényt a rendőrkapitányság fogadta.

Rádi Imre nagyot nevetett. S két ujjával szétroppantja a betyár öklét, hogy szinte feljajdult belé.

— De nem kell a 100 itcze bor! — tréfálkozik aztán.

Most közbeszól a haramia-vezér, villogó szemekkel, rángatózó szemöldökkel.

— No, hát nem bánom, játszunk! Játsszok én is. Elő, ez mibora, (s meglióditja Veszelkát) ujjat húznunk!

Rózsa Sándor és Veszelka Imre összekasztauak. Ropognak az ujjak, Rózsa Sándor Veszelkát a falhoz pöndöríti.

— No, most te, Imre!

S összekaszt ezután Rádi Imrével. A haramia-vezér sohase pirosodott el szégyenletében, csak most az egyszerű. Jaj! kiáltott, a mint Rádi Imre megfogta a kezét.

S tovább folyik a játék, a mit a haramia-vezér tervezett az ellenség elosztására.

Veszelka Imre végig vág az asztalon.

— Csapláros, három darab kőtőféket hozzon kend elő. Majd itt tűnik ki, ki a legerősebb?

Az is erőjáték: kőtőféktempés. A mit a betyárok sokszor produkáltak.

Rádi Imre nevetve fogadta az indítványt. A „nagy paraszt” is felkiáltott:

— Hármat téptem szét a minap egyfolytában a Károlyi-pusztán, a „kutanyaki” csardában.

A paraszt-Herkules kétkedően rázta meg a vállát.

— Nem hiszi kend?

— Hát majd meglátjuk mindjárt!

A csapláros előhossa a három kőtőféket. Mind a hárman vesznek egyet a kezökbe.

Elsőnek Veszelka Imre áll ki az ivó közepére. Két keze fölére csavarja a kőtőfék innessó s túlsó

— **Tolvaj leány.** Kiről lehetne szó, ha Rídeg Lidről nem, a ki dacára 14 életének, annyiszor volt lopásért büntetve, hogy talán több időt töltött a hűvösön, mint szabadon. Csak nem rég emlékeztünk meg csinytevéséről, és ma már újabb dolgot adott rozg viselével a rendőrségnek. Rövid hat nap alatt épen három tolvajlást követett el. Vallomását oly egy kedvet teszi, mely romlott lelkét teljes világításba helyezi; a megbánásról nála szó sem lehet. Boismori, hogy Karcagi Szécs Jánosné III. t. 657. sz lakásáról egy nagykendőt és 1 forint 48 krt Varga Istvánról 30 krt, Bartucz János IV. t. 208. számú házáról pedig 1 forintot lopott. Midőn a rendőrség elfogta a lopott nagykendőt még nála volt, de a pénzt már elköltötte. Azt hisszük, hogy az elfasult teremtés egy időre kénytelen lesz a lopásokat abbahagyni, mert a börtönből, a hol jelenleg várja megérdemelt büntetését, egyhamar kiszabadulni nem fog.

— **Csavargó leány.** Városunkat második ízben szerencsétlenül látogatásával Skot Ilika nagybányai illetőségű bukkolt leány és Komjáti Mária hazánál kinalgatta szerelmét azoknak, a kik arra rászórtak. A rendőrség azonban a dolognak neszét vette, a csavargó leányt illetőségi helyére toloncoltatta, Komjáti Mária ellenében pedig zugbördélyház tartását a kihágási eljárást megindítja és szigorúan megbünteti.

— **Helybelli országos vásár.** Városunkban a téli országos vásár január 29—31 napjain fog megtartatni. Országos vásárukra vészmentes helyekről minden jószág, és így sertések felhajtása is meg van engedve.

— **Politikai afférek.** A Rakovszky-Gajari és Tisza István-Olay Lajos afférek még tegnap este intézkedést kárparbajjal. A Rakovszky-Gajari féle ügyben kárparbaj folyt le az Arlov féle vívó teremben Gajari a fejen kapott egy erősvágot és az arczán egy karcolást, Rakovszky pedig a jobb keze fejen egy vágot. A két parbajozó képviselő már ma megjelent a Házban: Gajari arczán látni lehetett egy hosszú karcolást, Rakovszky jobb kezének hüvelyi be volt pólázva. Rakovszkyt minden oldalról szívélyesen megratulálták. Az ő ügye Olay Lajossal és a Pesti Hirlappal a Gajari-affer fogyerres elintezése után valószínűleg békesen intézték el. — Az Olay Lajos-Tisza István-féle parbajnál a felek roppant hevesen csaptak össze s mindjárt az első összecsapás alkalmával Tisza István Olay Lajosnak az orra alsó részére erős keresztvágot adott, megelőzőleg Olay egy hatalmas lapos vágot mert Tisza állára s azon fölére keze fejen is megvágta. A parbaj után Tisza odament Olayhoz s kezét nyujtva neki így szólt hozzá:

— Nagyon sajnálom, hogy így történt. Olay Lajos ma nem jelent meg a Házban, Tisza István ellenben igen.

— **Hódmezővásárhelyi sikasztások.** Hódmezővásárhely lakosságát igen élénken foglalkoztatja Szabó Sándor vbrosi pénztáros sikasztási ügye, melyről már megemlékeztünk. A városban általában a részvét a szerencsétlen ember, de még inkább ennek sajnálatra méltó családja iránt. A városnak minden kára megtért. Szabó még

végét, megveti a lábát, nagyot telekzik s megrándítja teljes erejéig a kötelet. Az bizony épen maradt.

— Kend már odébb állhat, nevetnek a többiek.

Következik Rózsa Sándor.

Nem szakadt el a kőtőfék a kezében. A haramia-vezér ekkor leharapott egy darab húst a szája szeleiből, a markába kapta és oda vágta a tamburas arczából.

Ezalatt pedig Rádi Imre jóizát nevetett s elfoglalta a helyet az ivó közepén.

A haramia-vezér és cimboraja összenéztek.

Rádi Imre tréfálkozva csavarja jobb kezejébe a kötelet, aztán a másik végét kezdi odafújni a balkezére, miközben megreng a padló szétvetett lábainak dobbaesásától. Meg két karikat vet a kőtőből a keze fölére s mikor így jói megkötözi magát nevetve szavja ten arasznyira emelkedő mellét s nagyot kiált:

— No most, — egy, kettő!

Ez volt a jel.

A haramiak szemé felvillan, elképrik a tehetetlen Rádi Imre megrögzött két karját. Mint egy megtamadott oroszian ordít fel a paraszt-Herkules. Ez az utolsó hangja volt.

Rózsa Sándor beletölt a szívébe.

Rádi Imre lebukott a padlóra. Elhullott, mint egy nemes vad s nem méltó ellenfél, a „nagy paraszt”, a halában vonaglotól így vett bucsut:

— Senkitől se akar felelni Rózsa Sándor, vidd még föl ezt, komám!

S a hajnali szél a csarda kutágásán hibálta ringatta a paraszt-Herkules véres teletét.

mindig a járásbírószághozában ül és a vizsgálatot vezető bíró előtt bűnét töredelmesen bevallja. Arról, hogy az elikkasztott pénzt a pénztáros hova fordította, eddig nem került semmi nyilvánosságra. A vizsgálatot valószínűleg a jövő héten befejezik. Hódmezővásárhelyen egyébiránt az a bir van elterjedve, hogy a polgármester a pénztárvizsgálat alkalmával nem véletlenül jegyezte fel az ezresek sorszámát, mert előre figyelmezteték, hogy valami baj lehet a pénztár körül, amit abból sejtettek, hogy Szabó aznap egyik banktól nagy összegű pénzt akart kölcsön venni. Egy mai hivásárhelyi értesítésünk pedig azt jelenti, hogy Baksa polgármester a városi légalgyárnál vizsgálatot tartván megállapította, hogy Goby József kamarás 6042 forint 7 krt sikasztott. A polgármester nyomban felfüggesztette Gobyt hivatalától és a vizsgálobírónak átadta, ki őt nyomban letartóztatta. A kár Goby vagyonából csak részben térül meg.

— **Koronaérték-számítás a vasutakon.** Mint értesülünk, a kereskedelmiügyi minisztérium tarifabizottsága tegnap ülést tartott, amelyen megállapították a jövő évre érvényes díjkezdőmenyeket. Ez alkalommal a miniszter tudatta a bizottság tagjaival azt is, hogy január elsejétől fogva az összes hazai vasutak koronaértékben számítanak s valamennyi helyi és kötelező díjszabásokban is a koronaértékű számítás lép életbe.

— **Mesterséges sebek.** Az eredeti csalások kidolgozásában egy nemzet csálói sem versenyezhetnek az amerikai családokkal, kik gyakran a legkörnyofontabb csalásokat követik el, a nélkül, hogy a törvényszék a csalást rájuk tudná bizonyítani. Egy ilyen új csálási mód ejti reméltbe mostanában az amerikai balesetbiztosító-társaságokat. A csaláshoz nem kell egyéb, mint darabka homok papír, mustár-flasztrom, darabka vészon és egy 36 órai utazáson érvényes baleset-biztosító kötvény, mi mind nem sokba kerül. Az ekkép felfogvarzett ur nyugodtan felszáll egy vonatra, hol félrehúzózik az utasoktól, aztán feigyrü ruháját és addig dörgöli a lábszárát vagy a karját a magával hozott homokpapírral, míg ki nem véresedik, aztán nedves vészon papírral a sebre, erre pedig ráragasztja a mustárt. Ot percz múlva a hus gyulladáshoz jut és erősen megdagad. A vonat megállásakor a család, csekély fájdalommal mitsem törődve, az ajtó felé siet és mintegy véletlenül felbotlik egy bórond vagy a pad lábán — természetesen a vonatvezető vagy más tanu jelenlétében. Aztán mintha néhéz sebekapott volna, feke marad. Csakhamar ott terem a vasuti orvos, ki megállapítja, hogy az ur mennyi időre vált munkakeptelenné a baleset folytán és miután hetenkint legalább 30 dollár kárpótlási díj van megállapítva, a család bő kárpótlást nyer csekély fájdalomért. Volt eset, hogy egy ilyen család 6000 dollárt vett fel a műton előállított sebbe következtében a kijátszott biztosító társulattól.

— **Németország legmagasabb katonája** A német hadsereg legmagasabb katonájára egy Konrad nevű slettini hajóépítő. Önként állott be a hadseregbe, melynek azonnal egyik híressége lett. Ezt annak köszönheti, mert magassága ugyanis 2 04 méter. De még nálánál is magassabb egy Ploets nevű hadnagy, a ki megüti a 2 06 métert.

— **Nagy ékszerlopás Tiszafüreden.** A tiszafüredi csendőrség táviratban tudatta a főkapitánysággal, hogy ott az éjeli nagy ékszerlopás történt. A betörő ékszerokon kívül hatvanöt forint készpénzt is vitt magával. Azt hiszik, hogy a lopást egy huszonzöt éves, középtermetű, bajszatlan, szőkes haju ember követte el, aki zöld színű öltözetet viselt. Az illető valószínűleg Dusan Ferencz ludasi illetőségű ember, aki a lopás után nyomtalanul eltűnt. A lopott holmik a következők: két arany női óra, melyeknek egyike apró briliántokkal van kirakva, a kettőnek értéke százharmincz forint. Három pár arany fülbevaló, az egyik gyémánt, a másik fehére, a harmadik granát kövel. Értékük ötvennyolcz forint. Arany női mellűt gyémánttal, egy arany női mellűt hat rubinnal s egy, két rubinnal s két gyönggyel. Értéke hatvennyolcz forint. Harminczöt szem granátból álló nyakfűzér tizenöt forint értékben, aranyozott, fonott ezüst láncz, értéke negyven forint, végre rövid aranyláncz két arany rojtjal ötven forint értékben. A rendőrség megkötötte a szükséges intézkedéseket a betörő közrekerítésére.

— **Fogorvos.** Kovács J. Budapestről, ki már évek óta ellátogatott városunkba; ismét megérkezett rövid idő tartózkodásra. Bátorodik a n. é. közönséget figyelmeztetni, hogy azok a fogbajosok, kik segítségemet igénybe akarják venni, minél előbb szerencsém legyen, mert vannak oly munkák, kik hosszabb időt igénybe vesznek (Plombirozások és műfogbetétek.) Lakásom jelenleg Wellisch Vilmos ur házában a Kaszinóval szemben.



**Vasuti menetrend.**

(Érvényes 1897. évi október 1-től.)

**H.-M.-Vásárhely—Szolnok.**

Vásárhelyről indul 7 óra 45 perc reggel, 4 ó. 7 p. délután és 8 ó. 10 p. este.  
 Mindszentről indul 8 ó. 47 p. reggel, 5 ó. 08 p. délután és 9 ó. 17 p. éjjel.  
 Szegvárról indul 9 ó. 10 p. délelőtt, 5 ó. 30 p. délután és 9 ó. 40 p. éjjel.  
 Szentesre érkezik 9 ó. 30 p. délelőtt, 5 ó. 49 p. délután és 10 ó. éjjel.  
 Szentesről indul 6 ó. 5 p. reggel, 11 ó. 30 p. délután és 6 ó. 09 p. este.  
 Tókeről indul 6 ó. 39 p. reggel, 12 ó. 06 p. délután és 6 ó. 41 p. este.  
 K.-Szt.-Mártonról indul 7 ó. 21 p. reggel, 12 ó. 49 p. délután és 7 ó. 27 p. este.  
 Szolnokra érkezik 10 ó. délelőtt, 3 ó. 4 p. délután és 10 ó. 06 p. éjjel.

**Szolnok—H.-M.-Vásárhely.**

Szolnokról indul 3 ó. 55 p. éjjel, 11 ó. 49 p. délelőtt és 4 ó. 48 p. délután.  
 K.-Szt.-Mártonról indul 7 ó. 10 p. reggel, 2 óra 50 p. délután és 7 ó. 33 p. este.  
 Szentesre érkezik 8 ó. 15 p. reggel, 3 ó. 53 p. délután és 8 ó. 30 p. este.  
 Szentesről indul 4 ó. 50 p. reggel, 8 ó. 45 p. délelőtt és 5 ó. délután.  
 Szegvárról indul 5 ó. 13 p. reggel, 9 ó. 09 p. délelőtt és 5 ó. 32 p. délután.  
 Mindszentről indul 5 ó. 48 p. reggel, 9 ó. 45 p. délelőtt és 6 ó. 08 p. este.  
 Vásárhelyre érkezik 6 ó. 40 p. reggel, 10 ó. 37 p. délelőtt és 7 ó. este.

ad. 6778./E. 897. sz.

**Hirdetmény.**

Szentes város polgármesteri hivatala közzé teszi, miszerint a szentesi határban lévő nagyhegyi „Hegyközség” által 1897. évi dec. hó 26 dik napján hozott közgyűlési határozat értelmében, a hegyközség felosztása tárgyában a széchenyi kerti közgyűlési nagy teremben f. évi. **január 9-én d. e. 10 órakor** közgyűlés tartatik, melyre a hegyközségi birtokosok jelen hirdetmény által meghívattak.

Szentes, 1898. január 2.

**Dr. Lakos Imre,**  
polgármester.

**Nád eladás.**

A Széchenyi kert mentén elvunuló Kurcza mederben termelt új vágásu mintegy 1500 kéve szegni való nád f. évi **január hó 10-én d. u. 2 órakor** a helyszínén, nyilvános árverésen el fog adatni.

A közelebbi feltételek a gazdasági hivatalban alíroítottá meg tudhatók.

Szentes, 1898. január hó 4-én.

**Novobáczky Győző,**  
gazd. tanácsnok.

3-2

**Hirdetmény.**

A városi gőzfürdő átalakítása folytán használaton kívül helyezett régi, vörös réz-csővek, zuhany-karók és rózsák, valamint sárga réz-csapok és viztolók f. évi **január hó 8-án** délután 3 órakor a Jurenák-féle ház udvarán, nyilvános árverésen suly szerint el fognak adatni.

Közelebbi tájékozás a gazdasági hivatalban alíroítottá megszerezhető.

Szentes, 1898. január hó 4.

**Novobáczky Győző,**  
gazd. tanácsnok.

2-2

**Hirdetmény.**

Szentes város tulajdonához tartozó **alsó és felső csűrhejárásli legelők** f. évi **január hó 13-án** délelőtt 9 órakor, a gazdasági hivatalban tartandó nyilvános árverésen, 1898 évi január hótól 1900 évi december hó 31 ig terjedő három egymásután következő évre haszonbérbe ki fognak adatni.

Az árverési feltételek a gazdasági hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szentes, 1898. január hó 4.

**Novobáczky Győző,**  
gazd. tanácsnok.

3-2

Jutányos árak!

**SZENTESI ELSŐ KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Szentesen, Kurczaparti-utca 31. sz.****Elvállaljuk:**

Diszes számlák, jegyzékek és tudósító-levelek;

**DISZES MEGHÍVÓK ÉS TÁNCZRENDEK;**

DIVATOS ELJEGYZÉSI ÉS ES-KETÉSI KÁRTYÁK;

ÉTLAPOK;

KÖZSÉGI és VÁROSI HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK;

**ÁRJEGYZÉKEK;**

Czim-, asztali és névjegyek;

Mindennemű és színű falragaszok;

Diszes kivitelű gyószlapok elkészítését.

Harmincz év óta fennálló és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő betűkkel és gyors-sajtóval ellátott és újonnan berendezett

**KÖNYVNYOMDÁNKAT**

melyben minden e szakmába vágó munkák a legjutányosabb áron, csinos kivitelben, gyorsan és pontosan készíttetnek el, — ajánljuk a n. é. közönség párt-fogásába.

Tisztelettel:  
**Szentesi első könyvnyomda részvénytársaság.**

**Elvállaljuk:****MINDENNEMŰ**  
Táblás kimutatások;

Takarékpénztári mérlegek;

Időszaki és folyóiratok;

**HIRLAPOK ÉS MŰVEK;**

Diszes kivitelű szalag-aranyozások;

IPAR ÉS KERESKEDELMI KÖR-LEVELEK csinosan kiállítva;

MINDENNEMŰ IRODAI és ÜGYVÉDI nyomtatványok;

LEVÉLPAPIROK

és  
BORITÉKOKNAK  
cégnyomással készítését.

Szép kivitel!

**A SZENTESI LAP**

szerkesztősége és kiadóhivatalán, hol kéziratok elfogadtnak s az előfizetési pénzek felvételnek.

Pontosság!